

Блудив по снігу повільно, мов відорваний листок, мов пух зі снігового цвітущого стручений, хотів так йти, йти з вітрами далеко далеко до своїх...

Мрії, мрії, солодкі мрії.

Несли єго до своїх, несли єго до тої хатини скривленої, до тої комнати великої, засіяної соломою, до того стола закритого ще сїном під біленькою скатертю, до снопового—діда, що у кутику стоїть від Різдвяного вечера... несли єго до неньки, батька, до своїх...

Вечеряють... а так сумно... мов по похороні... бо єго нема між ними...

Щедрують... а так жалібно... бо єго нема між ними...

Завтра встануть раненько, желати муть собі щасливого року, а єго нема між ними...

А мати ходить з кутика в кутик, білим фартушком силакані очи обтирає.

Бродив по снігу, наvertsав до міста, до людий, до світла...

Обтирав очи... заплакані очи... і всьміхав ся до зірки, що любо моргала до него на небосклоні, усьміхав ся як дитина.

Сеж новорічна зірка!...

Коросно, 4. I. 1907.

Чи знаєш ти?

Чи знаєш ти турботу сю тяжку

І біль сей лютий,

Коли то серце спалюєсь в огню

Чутя, котрим йому не вільно чути?

Ой, чи ти знаєш біль сей лютий?!

Чи знаєш втому сю від палкої любови,

Сподівання, жадання — і відмови?

Чи знаєш муку сю — коли ти мусиш

[жити,

Хоч ти чутя не в силі погасити?

Се так неначєб вже улетїла душа

Й сама, сама

Блукаєть ся у просторі цілому,

А вкруг тобі тут мертве все

І серце тільки ще живе

І тільки біль сей, що в нїм укривавш,

Живий — сей біль

Один тут правдою іще,

А вкруг весь сьвіт улудний і мертвий,

Нема в нїм сьвітла, пристанї, нї дому...

Душа блукаєть ся у просторі цілому

Сама...

І серце спалюєсь в огню!

О, чи й ти знаєш сю тяжку утому,

Чи біль сей знаєш? — Так.

Уляна Кравченко.

Образа чести.

Учениця 4-ої класи школи вправ, 11-літня панна Зєня вертала ся з товаришкою із школи до дому. Одна їм була дорога і тому вони звичайно йшли разом.

— Вчєра у нас були іменини тата — оповїдала Зєня товарищї. — Панїв тільки зійшло ся, що страх.

— А ти сидїла з ними?

— Сидїла, розумїє сї! Знаєш, менї вже „ви“ кажуть. І то не хто будь, старші панове „викають“. Адюкнт Зборовський зо двї години бавив ся зі мною. Помаранчі менї дав, чеколядки... Ти зго не знаєш?

— Нї.

— Дуже грєчний пан. На улицї менї кланяє ся перший.

— Та се правда, — замітила товаришка з жалем — є такі, що й не кланяють ся. — Я з одним гїмназистом нераз бавила ся по подвірїю в ката і мишку, але на улицї він мене і знати не хоче.

— Бо грубий... Менї мама казала, що як побачу знакомого старшого пана, то я повинна перша єго поздоровити; але якось так складає ся, що я спїзняю ся. От диви ся. От диви ся, надходить Турчанський. Ану, чи поклонїть ся?

— Се хто такий?

— Є, він вже на унїверситетї вчить ся! Я єго знаю.

Пан Турчанський уже здалєка поклонив ся паннї Зєнї; на те вона йому так граціозно і з усьмішкою махнула головою та почервонїла ся, що студент аж пристанув на дорозї та промовив:

— Зї школи, панно Зєню?

Паннї Зєнї було се питанє не до смаку; вона не любила сїх книжок, що їй несла на ремївци в рудї, бо зраджували, що вона ще до школи ходить. А вонаж уже панна!...

Зєня почервонїла ся і висунула свою руську головку та румяне, повне личко з великими синїми очима з помїж білого волохатого ковчїра, щоби студент бачив, що єї вже можна і про що иньше спитати.

— Чому ви не ходите на совганку? — спитала ся вона студента.

— А будете сєгодня?

— Буду.

— Ну, то до побачєня!

Турчанський подав руку Зєнї і пішов, а товаришки собї.

— З тобою звитав ся, а зі мною нї — замітила товаришка.

— І не представив ся навіть.

— Бо ти незнакома з ним.

— Але стояла коло тебе.

— То я повинна була тебе єму представити.

— Нї, то він повинен був сам представити ся. Ми панни...

— Правда! — згодила ся Зєня.

По дорозї надїйшов старий сивий радник суду, також знакомий Зєнї. Вчєра був на іменинах батька.

— Як ся маєш, Зєню!

І не поклонив ся і не подав руки Зєнї, за те вхопив єї досить кріпко за підбородок та заглянув в очи.

— Виспала ся добре?

— Виспала ся.

— Ну, па! Іди обїдати!

Паннї Зєнї старий радник не подобав ся. Коли він тільки відїйшов, вона сказала з обурєнем:

— Так як дитину гладить по лицю, і то при людях, на улицї.

З єї великих очий блиснув гнїв. Вона поправила собї на головї кашузу, оглянула свою одежу і, піднявши носика в гору, йшла пишно до дому.

— Колиб уже раз вирости! — Зїтхнула вона. — Знаєш, я сєго року виросла на три дєнтїметри. Я мїряла торїк і сєго року на одвїрках, а потїм метром.

— І я виросла також — похвалила ся товаришка.

— Моя торїшна сукєнка вже на мене за коротка, і мама менї дала вшити нову, таку красну, синю, бо то менї до лица.

— А менї мама на Великдєнь купить.

Панна Зєня йшла поважно, як паннї пристало, і знову дуже низенько схилила головку на привїт якомусь знайомому, але добре обміркувала, щоби не скорше, як він, поклонити ся.

Коли тут у таку поважну хвилину з дру-

гої улицї надбїг брат Зєнї, гїмназист, може роком-двома старший від неї, і не дбаючи про те, що випадає говорити такїй поважнїй паннї, а що не випадає, на цїлий голос крикнув до сєстри: „Servus, пульката!“ так, що аж один перехожий оглянув ся.

Панна Зєня забула нараз усю свою повагу, почервонїла ся і вовсїм по дїточому кинула ся з нїгтями на братове лице та хотїла єго подрапати.

Але брат відскочив, засьміяв ся і ще раз сказав:

— „Servus, пульката!“

Образа чєсти була занадто тяжка. Панна Зєня з пересєрдя показала єму сївій язик, а потїм розплакала ся і так зі слїзми в очах прибїгла до дому, скорше нїж брат. Стала скаржити ся мамї:

— Він мене на улицї прозиває! При людях каже: „Пульката“!

— Ну ну, успокой ся, вже я єго покараю. На, маєш яблуко!

Яблуко було таке гарне, що можна було і рїдного брата забути. Панна Зєня зараз затовїла у нїм свої білі зубки, і почала їсти. Тільки ще двї слїзми брєнїли якийсь час на єї румянім здоровім личку, тай ті небавом цєзали, стєртї рукою.

О. Маковсїй.

З організації народного учительства.

В житю учительства в Галичинї скоїв ся факт незвичайного значєня.

Ото в дни 27. грудня 1906 р. відбуло ся засїданє комїсії зложеної з десятиох представитєлїв Товариства „Взаїмної помочи галицьких і буковинських учитєлїв і учительок“ у Львовї і з десятиох репрезєнтантїв „Krajowego Związku nauczycielstwa ludowego“ в Краковї, на котрїм через аклямацію одноголосно ухвалєно, що у всїх справах заводових, обходячих загал учительства народного в Галичинї, оба єї товариства підуть завсїгда згідно і солїдарно. До ведєня сєї акції вибрано окрему спільну делегацию, зложеноу з вісьмох членїв учитєлїв народности рускої і з вісьмох учитєлїв народности польської.

Яко мїсця зїздїв назначєно на перемїну мїста: Львів і Краків.

Ся подїя є перворядної ваги, бо в сїй делегации виступати муть в інтерєсах заводових учитєлїв обох народностей, яко рївні з рївними.

Рїшенєм сєї делегации має піддати ся все учительство народне Галичинї.

Рївночасно організація видала ось яку відозву.

Товариші і товаришки!

Кривда і нужда материяльна народного учительства надто широко звїснї загалови, тому і не потребуємо малювати їх тут яркими красками. Малї платнї, що не запєвнюють хоч би навіть найнуждєннїшої екзистєнції, недостача усталєної належитої прагматики службової, гонєня зі сторони тих, котрї як раз покликанї опікували ся школою і учительством, — отєє нагорода за нашу тяжку, повну посьвяту працю, за совєсне повнєне трудних обовязків супроти цїлого краю і усєї суспільности.

Але удармо ся в груди — і по щирости спитаймо самї себе, чи причини тих невідрадних обставин не шукатиб і в нас самих, чи велика часть вини не тяжить таки і на учительствї? Бо гляньте! Всї стани і всї урядничї категорїї гуртують ся в кріпкї фаланги, домагають ся полїпшеня платнї і службових відносин і сильнї як раз тою карною єдностю зреалїзовують свої бажаня і крок за кроком виборкують собї кращу долю — а ми що зробили досї? Ми розбитї на партїї і табори, без почутя солїдарности станової, без

*) Значить: великоока.

належитого зрозуміння наших прав людських і горожанських, ми до сеї пори представляли величезний збір учительський, велита числом членів, але на жаль! розбитого на атоми слабкі, немічні, котрі одним легко зничити, з котрими ніхто не потребував числити ся серйозно.

Так було доси... Сьогодні почує колеганського духа злуки починає вже просябати між учительством — завдяки сему почуттю починаємо вже лучити ся в одну велику родину, в єї імені можемо сьогодні забирати голос і з повною повагою, але і твердою рішучістю можемо зазначити, що годі дальше жадати від нас, щоби ми з пожертвоуванем, в поті чола трудили ся на невдячній ниві народного шкільництва, виключно із самого почуття горожанського обовязку, що пора, крайна пора забезпечити нам вперед умовини людського естествоуваня.

Товариші і товаришки! Наближає ся переважна хвиля, рокова хвиля — хвиля, що має порішити судьбу нас усіх на довгі літа — хвиля, що видвинне нас на ясні вершини, або — невхиснувана — закине у гірші ще провали нужди.

Товариші і товаришки! Красвий Комітет вічевий, аложенний з 30 членів по половині Русинів і Поляків, яко представителів усіх краєвих учительських товариств, порішив скликати учительське віче до Львова підчас соймової сесії в речинці, який подасть ся пізнійше. На тім вічу не сьміє бракувати ні одного товариша, ні одной товаришки!

Пам'ятаймо, що надходять хвиля превеликої ваги для всіх поневоленних, хвиля відродженя народів в Австрії на підставі нової ординації виборчої до Ради державної, а в недалекій будучности і до краєвих соймів. Хвиля ся може і нам принести великі користи, а добує їх залежить від нас самих, бо сьогодні тільки з сильними числять ся. Тому покажім на краєвім вічу нашу силу, нашу солідарність, а переконаємо усіх, що й ми яко свобідні горожані і яко поважний суспільний чинник можемо в тім відродженю відограти немаловажну роль! Найже залунає громовим громом наша відозва від Збруча ген по Бялу, від Бескида аж до північних меж Галичини! Залишім тепер національні сварки, залишім партійні борби і личні урази і як одна велика учительська родина ставаймо всі до ряду в імя ідеї! Хай з наболілих, жалем переллюючих ся грудий у послідне залунають наші домаганя, але так грімко і рішучо, так поважно і з таким достоїнством, щоби голос наш затряс цілим краєм і суспільністю і добув пробоем серця тих, що о нашій судбі рішати мають.

Товариші і товаришки! Спішіть з підмогою красвому Комітету! Скликуйте повітові віча, запрошуйте на них послів і визначні личности, прихильні учительству і неродній школі, а під наради ставте оден одинокий лише реферат з резолюцією: зрівняня плат для цілого учительства без ріжницї пола з платнею XI, X і IX рангів державних урядників, і заосмотреня вдів і сиріт по учителях і учительках такого, яке прислугує вдовам і сиротам по державних урядниках трех послідних ранг з усіма консеквенціями без ніяких модифікацій.

Ухвалені на вічах резолюції з підписами усіх присутних пересилайте на руки краєвого Комітету учительского у Львові! А незалежно від Вашої співучасті на краєвім вічу шдїть на той день тисячі телеграм з численними підписами Вашими і всіх приклонників учительства і шкільництва під адресою краєвого Комітету вічевого, а дастьте сим яркий доказ, що в борбі за найслушнійші наші права панує між учительством цілого краю як найповнійша гармонія і солідарність.

Товариші і товаришки! Кому лежить на серцю судьба нашого шкільництва, розвиток просвіти народу і будучність краю, кому дороге щастє власне і родини, нехай спішіть на наші збори, на ту велику раду одинадцятитисячної армії пригноблених учителів, щоб

стало наше віче грімкою, а поважною, невданною доси маніфестацією перед власною суспільністю і перед форум цілої Европи. В єдності сила! Усі за одного, оден за усіх! Сей клич нехай абирає нас на віче, сей клич нехай веде нас до побіди!

Красвий Комітет виконуючий учительський:
Президія: Глогошевский Сильвестер, Новак Станислав, Малицкий Кирило, Малицка Константина, Рудницька Анеля, Солеский Иван, Витвицкий Василь, Власійчук Онофер
Секретарі: Герусіньский Спиридон, Шайовский Едвард.

Члени Комітету: Александрович Анеля, Андрушкевич Евгений, Беронский Винкентий, Бурбель Иван, Христиньска Анна, Гайдукевич Олекса, Якимовский Марьян, Лігенза Иван, Лшонпан Вікента, Малік Бронислав, Матковський Зиновий, Палка Станислав, Першхала Людвик, Пеленьский Филимон, Рихвицкий Михайл, Щуцький Франц, Савків Иван, Снілик Діонізий, Строньский Иван.

Заступники: Блюхова Яліна, Смуліковский Юліян.

У Львові, двя 1. січня 1907.

Запросини до передплати

Замість шумних оповісток, які звичайно заміщають часовиси з початком року, щоби заохотити широкую публіку до передплати, ми запрошуємо скромно наших передплатників і сторонників до дальшого витриваня при нашім стягу та до ширеня нашої часовиси в близьких собі кругах.

А робимо се тим сьмилівійше, що можемо вказати на закінчений період десятилітньої витривалості і небезсисної праці на полі нашої народної політики, літератури і громадьянского житя.

За той час не було такої квестії в нашій народній борбі, якої би «Руслан» не обговорив зі становища раціональности і успішности для парола і церкви, не було справ у наших економічних та організаційних змаганях, якої би «Руслан» не підпер словом і ділом, не було майже молодого письменника, який би не найшов був в «Руслані» гостинного місця і не було покрьвдженого, який би не найшов в «Руслані» оборони по правді і справедливости. «Руслан» став потребою нашої суспільности і без него наше громадянське, публічне жите майже не дасть ся подумати.

Особливо наше духовенство повинно не тільки плятонічним признанем, але реальною підмогою пособити нашому видавництву, щоби оно розвинуло ся так, як на се заслугує. Ся підмога містить ся не тільки в самім підприємствю, але і в сьмилім, сьвідомім ширеню часовиси та запомаганю єї дописями.

Тоді і квестія розширеня рамів часовиси стане актуальною і зміст єї багатший на славу самих дописувателів, на користь громадянського житя, на добро нашої народної справи!

Ми з нашої сторони постарали ся о збільшенє числа наших дописувателів на ровніцї та запевнили собі співучасть визначних сучасних писателів у наших фейлетонах. Крім більшої скількости поменших оповідань та новель оригінального письменства і ліричних перекладів, будемо друкувати ширшу естетичну розправу Вас. Пачовского, чудові оповіданя Ів. Коссака, преміовану драму Льва Лопатиньского п. з. «Покуса», а також твори цера Осипа Маковея, Богдана Лепкого, Сильвестра Яричевского, Уляни Кравченко, Яросл. Гордяньского, Богдана Барвіньского, Франца Михайлова, Павла Штокалка, Теод. Біленького, Ілька Гаврилюка і др.

Всіх наших доджників просимо о ласкаве вирівнанє залеглостий. Услівя передплати ті самі, що в минулім році.

Редакція «Руслана».

Просимо відновити передплату.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Меланії; римо-кат. Іларія. — В понеділок: руско-кат. *Новий Рік. Василя В.*; римо-кат. Фелікса з Нолі. — Ві вторник: руско-кат. Сильвестра папи; римо-кат. Мавра. — В середу: руско-кат. Малахії прор.; римо-кат. Маркила папи.

— **З Новим роком.** Усім нашим сторонним співробітникам, передплатникам, читачам і нашим друзьям та всему українському народови бажаємо діждати в щастю і здоровю многих літ!

Редакція «Руслана».

— **Преосявященний Епископ Константин Чехович** в Перемишлі одержав достоїнство тайного радника Є. Ціс. Величества. Є се новий доказ признаня для невтомимої праці нашого Владика в користь рускої Церкви і народу. Подаючи се до прилюдної відомости, бажаємо Є. Ексцеленції, щоби ще многі літа позволив їм Всевишній трудити ся для подвигненя рускої Церкви і народу до ліпшої долі.

— **З Сокала** пишуть нам: Загальний зборя політичного Тов-а «Рускої Рада» в Сокалі відбудуть ся двя 24. січня 1907. о год. 11. перед полуднем в салі «Народного Дому Товариства «Просвіта». Вписи новоприсутуючих членів переведе ся перед зборами від год. 9—11. Просить ся о численну участь. — За Виділ: *Миколавич*.

— **Амат. представленє в Камінці стр.** відбуде ся в неділю двя 13. с. м. в салі руского «Сокола». Відограють члени амат. кружка тов. охоти сторожи пожеарної «Сокіл» в Виткові старім комедню в 3 діях Ів. Франка «Учитель». Початок о год. 6½ вечером. Ціня місць: Крісло 1 К, вступ 40 с. Чистий дохід на справленє приборів пожеарних для огневої сторожи «Сокіл» в Виткові старім. На закінченє живий образ при бенгальсьім освіченю. З огляду, що сего двя відбуде ся в Камінці повітове віче учительське, можна надати ся численної публіки на представленю.

— **Ріжні вісти.** Заходом «Сокола» в Бучачі відбуде ся 13. с. м. о 8. год. відчит проф. Никифора Даниша на тему: «Погляди учених на вселенну». Дохід на школя Р. Тов-а педаг. у Львові.

В Зборові будуть 20. с. м. о 10. год. заг. збори «Взаїмної Помочи учат.» О 11 год. того двя буде в салі «Сокола» учительське віче.

Двя 23. с. м. о 2. год. відбудуть ся в «Рускій Бесіді» довірочні збори укр. академиків в справі послідних подій на львівсьім університеті і дальшої акції в тій справі.

— **Заряд «Народної Гостинниці»** пересилає сею дорогою Вов. Членам сего стоваришеня, єго прихильникам і гостям щирі желаня з нагоди Нового року.

— **Вісти з російської України.** Д. Ю. Ониський з Київя подав в жовтні м. р. просьбу до генерал-губернатора о дозвіл на видаванє української щоденної газети «Наше Життя». Оноді дістав д. Ониський прихильну відповідь на свою просьбу.

Петербурський університет запросив д. Федора Вовка, звісного антропология і фольклориста, на приватного доцента антропология.

Петербурська наукова академія розпочинає видаванє старих українських літописів.

У Київі вийдуть небавом дві укр. граматики: одна проф. А. Кривського, друга Є. Тимченка.

Недавно появила ся звістка, що новий місячник «Україна», який пічне виходити з новим роком в Київі, друкувати ме додатком великий словар української мови, що обіймати буде 150 аркушів друку. Тепер «Рідний Край» подає цікаві відомости що-до історії сего словаря, мало знані в широкых кругах громадянства. — Слова до сего словаря почато збира-

ти ще в першій половині минулого століття: українські письменники й етнографи записували слова з народних уст і вибирали з друкованих творів, віддаючи свої здобутки, часом доволі значні, редакції „Основи“, що виходила в 1861-2 рр.: потім матеріяли її було прислано до Києва. Тут словар доповнили й владили до друку; се було ще років 20 назад. Але видане задержалося з двох причин: редакторам хотілось, щоби він був повніший та як найкраще впорядкований, а далі — мало ся здобути для того словаря т. зв. „Костомарівську“ премію при академії наук. Через се, між иншим спинило ся друковане словаря редакцією „Києвско-ї Старини“ розпочате в 1897 році і доведене тільки до букви „Б“. В 1902 році редакцію словарного матеріялу було доручено Борису Грінченкови, який до 1904 року впорядкував увесь величезний матеріял. Тоді словар було вислано від імени ред. „Києвско-ї Старини“ до петербурзької академії, яка торік признала его достойним 2-ої премії, знайшовши в словарі деякі (зрештою — невзначі) хиби. З сим роком редакція „України“ розпочинає друковане словаря, якого первий том вийде в марцю. Всього буде 4 томи. З виходом словаря наше письменство й мова мати муть величезної ваги здобуток.

— **Чия школа — того будучність!** Доручено нам оригінал листу наймички, родом Русинки, яка скінчила в ріднім селі народну школу з польською мовою викладною. Лист писаний дуже каліграфічно, з чого можна вносити, що авторка була доброю ученицею. Пояснено нам, що в сім листі містять ся просьба о зарезероване місця на службу для авторки листу. Сей язиковий дивогляд дословно переписаний звучить: *Cośa szłę bardzo spenośćo ale Proszę dwa tygodni zaczekać. Jama o chotem tam iei. A tera nima ich matki ich nima Pomogę iei jyszczе mi domyślonca dwa tygodni je pytałaś ich czyja będą oni mi Powili mienić nywi jak matka pszyjedzi. To byni-dżymy. Widzylі A teraz nymogę pisa aly na pizzym że spodzysy szię. I proszę odpisać. Jamam checi Fam iei. Maria Zadogoźna. Meszkowice.*

— **Зелізничий поїзд в снігу.** Оноді досвіта застряг був в снігу коло Синевідська зелізничий поїзд і снізнав ся з тої причини о 2 години. На тім самім шляху межі Стриєм а Угерском застряг в снігу особовий поїзд, який вчера виїхав зі Львова. На поміч вислано зі Стрия машину, але она впала в сніжні засипи і не могла рушати ся. Тоді вислано ще одну машину а потім ще третю. І їх стрітила та сама недоля. Вкінці поїхав на поміч зі Стрия цілий поїзд зі 100 робітниками, які вигребали зі снігу всі три машини. Особовий поїзд тимчасом завернув і почував на маленькій стації Більче Волиця. Подорожні в числі поперх 40 голодні спали в огрітих парю вагонах. Відгортане снігу тривало від 1. год. в ночи до 10. год. рано, почім поїзд добив ся до Стрия.

— **Соломяний хліб.** В деяких губерніях Росії панує вже від від кількох місяців страшний голод. Державні запомози звичайно пропадають в кишнях ріжних губерніальних і повітових чиновників, а голодному народови з того дістаєсь одробина або зовсім нічо. Але найшлись дорадники, котрі на взірець „котлету“ з підшви дораджують селянам печи хліб з соломи. Оден з таких дорадників „Сельскій Вестнік“ в роді львівського „Руського Слова“ дає ось яку рецепту до печеня солом'яного хліба:

„Треба задля сего просто взяти житної, пшенишної, або ж вівсяної соломи. Найкраща до сего солома вівсяна. Треба спершу вибрати гарну солому, повикадати з неї бурян, трохи обрубати знизу по 2—3 колінця та посікати її, як звичайну „січку“. Посічену солому треба перетерти на решеті та перемити також в решеті. Се робить ся для того, щоби позмивати з соломи пил, болото та инше. Коли вже вода як слід постікає з решета, січку сю треба висушити добре на рядні а потім сю солому на половину змішати з зер-

ном“. Шановна газета мало не божить ся, що виходить „чудовий“ хліб. Газета навіть покликуює ся на лікарське свідцтво, що сей хліб можна їсти. От тільки горе, що вже дітям та хорим не можна давати сего „чудового“ хліба. Але... газета не журить ся сим і радить голодним так само не журити ся. Шож робити... воно наче справді те... трохи начеб і небезпечно... ну та коли додати до соломи ще чого чи кислого молока, чи сирівцю... то можна дітей і хорих годувати. Шож робити? вітхав „Сельскій Вестнік“, треба „потерпіти“, навчає газета. Звичайно, терпіти селяни звикли... То може звикнуть і до солом'яного хліба. Може тисячі тих, що поживлять ся тим хлібом, що послухають поради „Сельского Вестника“ помруть від хліба. Може багато батьків, материй, дітей отих „хорих“ клясти муть сей хліб, сю ласку редакторів „Сельского Вестника“, але шире, чуле серце сих порадників напевне не здригне ся, не стисне ся з болю!

— **Вибори з Борщівщини.** Доповняючий вибір соймового посла з курії сільських громад борщівського повіта відбуде ся дня 15. с. м. Народним кандидатом на той округ є адвокат з Заліщик, др. Єврім Калитовський, якого затвердив „Народний Комітет“. Висунений кацапами селянськй кандидат Григорій Бойчук заявив, що не канідує і просить виборців голосувати на адвок. Калитовського.

— **Духова ріжниця полів.** В новоіоркскім університеті „Колумбія“ пороблено багато експериментів, щоб вислідити ріжницю духових здібностей в обох полах. Досліди тревали чотири роки і привели до такого результату: Жіночий пол запам'ятує ліше лица і схоплює скорше понятя; мужчина має більшу голову, сильнішу память для почутого, скоршу силу асоціяції, скорші рухи і більше розвинену можливість оцінювати дімензії. В льогічній памяті і в можности, зносити клопоти, обидва поли собі рівні. Прийшло ся також до переконаня, що студенти, які психологічні испати складають найліше, і що 50 проц початкових студентів терплять на галюцинації, які тривають часто через цілий час студій.

— **Национальна свідомість у Татарів.** Можна би думати, що Татари — народ темний дикий, маса, яка не знає, чим она є, яка дбає лише про удержане життя. Тим часом орієнталіст Вамбері, який перебув кількадесять літ між Татарами, величає їх яко свідому народність, що числить 25 мільонів душ населеня, удержує кількадесять власних часописий, видаваних в татарській мові, з гордощами удержує традицію давної слави татарського імени і політичної независимости. Татарин лише причаїв ся, замкнув ся в собі, і двигав тяжке ярмо, в яке вбрала его Росія. Переслідуюваня, які зносили Татари від московських чиновників, не дадуть ся подумати. Чинівництво хотіло перевернути Татарів в Москалів, але своїм напором ще більше скріпило ту народність. По двіста літах Татари почули свободу, коли оголошено в Росії конституцію. Тисячі з них, що прийняли були православ'я спокою ради, повернуло назад до музулманської віри. Недавно радили відіоручники Татарів в Нижнім Новгороді а наради їх дали доказ, що між ними є добрі політики, є учені. Так пише п. Вамбері і зазначає, що в історії Росії відіграють тепер Татари непослідну роль.

— **На народні ціли надіслали на руки нашої Адміністрації:**

- На вакаційні оселі: Вп.: А. Мельничук з Волчківель 1 К, Н. Сіак зі Львова 3 К і о. Ів. Калинський з Волиці комаревої 4 К.
- На „Акад. Дім“: Впр. о. Ів. Любович з Острова к. Терн. 3 К.
- На „Нар. Гостинницю“: Впр. о. Ів. Любович з Острова 3 К.
- На „Р. Тов.о педагог.“: Вп.: о. крил. Ом. Билинський зі Львова 1 К, о. Ів. Коцюба з Тисьмениці 0-40 К, о. Стеф. Комаринський з Лисця 2 К, о. А. Савчин з Бірчі 1-30 К, п. Нак. Сіак зі Львова 5 К, о. Ів. Калинський з Волиці комар. 10 К, п. Мих. Мекелита зі Зв-

нигорода 1 К, о. Стеф. Комаринський з Лисця 2 К і о. Ол. Базюк з Ясник 5 К.

На будову театру Впр.: о. Сем. Шпіцер з Лежанівки 1-35, о. А. Савчин з Бірчі (складку в Чит. „Просьвіти“) 8 К і о. Ів. Любович з Острова к. Терн. 3 К.

На „Руску захоронку“: Впр. о. Ів. Калинський з Волиці комар. 6 К.

На Дім львівського „Сокола“: Впр. о. Ів. Любович з Острова 3 К.

На „Бурсу ремісничу“ у Львові: Впр. о. Ол. Базюк з Ясник 5 К.

На „Бювий фонд“: Впр. о. А. Савчин з Бірчі 3 К.

— **Нинішнє число виходить в подвійнім об'ємі.**

— **Гумористичний куттик.**
Confessio.

В душі я є аристократ
І песимістів гордий брат;
Не люблю, бою ся товпи:
Чужі мені села й хлопц.
Краса — пречиста мов хрусталь
Понесла душу в синю даль
Звернула очи в божество
Стомила инше все чувство —
В мені Краси лиш ідеал
Ентузіязму будить шал.

Однак часом... Часом спімну
Своїх людей товпу чудну —
Спімну ту землю, де родив ся
Із сонцем перший раз пестив ся...
Згадаю той кровавий піт
Що там його по полях слід;
Спімну мозоли чорних рук,
Спімну лица бліді від мук —
Від мук життя важкого — ах!
Що стогне тихо по полях...
Спімну... І жаль возьме мене
Слеза стидлива поплине...
Мов олово тяжка вона —
Слеза горяча, — хоч одна.
Відень, 31. X. 1906.

Остан Грицай.
Та й ся якось стекла на диво
До склянки у баварське пиво.
Прим. складача.

— **Репертуар міського театру у Львові.**
В суботу вечер: „Льогенгрін“.
В неділю попол.: „Пані Валевська“; вечер:
„Солодка дівчина“.
В понеділок: „Завзятий автомобіліст“.

НАГОРАН
Телеграми
з дня 12. січня 1907.

Відень. Цісар повернув вчера вечером з Будапешту.

Відень. Zeit дізнає ся, що правительство наміряє скликати всі сойми прикінци лютого, аби могли полагодити справу виборчого примусу, про що мають рішати сойми.

Відень. Deutschnat. Korr. доносить, що правительство ще не рішило ся що до речинця виборів до парламенту, але бажає перевести їх як найскорше. Поки що говорять, що вибори будуть межі 24. а 30. цвітня с. р.

Льондон. Зі Стамбула доносять, що султан тяжко занедужав.

Петербург. Терориста, який застрілив ген. Павлова, повішено вчерашньої ночи.

ВІДОЗВА.

Товариство „Шкільна Поміч“ в Самборі удержує від ряду літ буреу ім. св. Володимира, в котрій в сім році знайшло приміщенє 66 учеників всіх шкіл народних.

Товариство се придбало реальність, побудовало власний дім о п'ятох просторих комнатах, та в нїм і в старих домах примістило своїх вихованків. На реальности сій тяжить ще довг 2.500 К, котрий товариство річно з одержуваних жертв амортизує.

Виділ Товариства відчував вже від кіль-

кох літ пекучу потребу побудованя на місци старих домів відповідного будинку в ціли приміщення щораз більше зголошуючого ся числа потребуючих поміщення. Хто з Вп. читателів бачив поміщеня учеників по містах, за котре платять по 3—4 К місячно за ногкий куттик і варевя доношевої страви, хто приглянув ся ближше сим обставинам, серед котрих перебуває наша молодіж по найбільшій часті без відповідного надзору, сей зрозуміє інтенцію Виділу, длячого мимо трудних обставин рішив по основнім розгляненю справи, приступити вже в сім році до будови мурованого дому, аби дати нашій молодіжи бодай здорове, тепле приміщеня і відповідний надзвір, та уможливити правильну науку.

Приступаючи до будови, звертаємось до всіх родимців о ласкаву матеріяльну поміч і присилане жертв на руки голови товариства о. Михайла Ортинського, катехита ц. к. сем. учит., або скарбника п. Теодора Біленького, професора ц. к. сем. учит. в Самборі.

Сьвітлі Ради повітові, громадскі зверхности і комітети церковні, особливо повітв самбірського, старосамбірського, турчанського і рудецкого просимо о вложеня до бюджету громадского на річ будови бурси бодай 5 до 10 К, котрий то видаток не обтяжить зовсім бюджету громадского, а збірними силами при загальнім занятю зможемо постройти будинок, в котрім знайде приміщеня бідна молодіж.

Всечеснійших отців духовних просимо о відправу на сю ціль бодай трех акафистів з поясненем, на що суть призначені сотакові складки, а сподіємось, що ніхто з громадян не відмовить сотика, а з сотиків зложать ся десятки і сотки.

Віriamo, що відозва наша знайде прихильне привняте у Вп. родимців, що не поскуплять часу на занятя ся збіркою, бож числячись з обставинами не жадаємо великих жертв, а сотикових, але громадних.

Громада се великий чоловік, а наша громада Богу дякувати численна, жертволюбива, тож тільки щирого занятя зі сторони сьвідомих людей, а спільними силами довершимо добре діло.

Долучаємо коротке справозданя з замкненя рахунків, провіренних на загальних зборах дня 19. грудня:

- 1) Довг на реальности товариства 2.500.— К
- 2) Фонд збираний на будову дому, уміщений на квичжочках . . . 3.232-57 К
- 3) Доходи в тягу року на удержаня бурси . . . 7.941-83 К
- 4) Розходи на удержаня бурси . . . 7.708-17 К

Остає на біжучі видатки: . . . 233-66 К
Від Виділу Товариства „Шкільна Поміч“ в Самборі 26. грудня 1906.

Сьвящ. Михайло Ортинський, предсідатель.
Теодор Біленький, скарбник.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Ськвстускої і Косцюшка у Львові).

Приїхали дня 11. січня: о. Іван Дудяк з Сасова, Павло Демцьо з Борщева, о. Петро Гаранюк з жевою з Осталович і Василь Сімович з Червоцець.

— Скарбник львівского „Сокола“ має на продаж білети до фризера по низьких цінах. Провізія з білетів призначена на дохід „Сокола“.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15. січня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представлення. В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлення. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

! Кашель!

Хто на него не звертає бачности грішить проти власного тіла!

КАЙЗЕРА

Грудні-Кармельки

з 3-ма соснами.

Лікарско випробовані і поручені проти кашлю, хрипки, катару, флегми, закатареню устної ями.

5120 нот. дол. сьвідомств доказує, що они додержують, що прирікають.

Пачка 20 і 40 сотинів.

набувати можна у всіх антиках, дрогуериях і ліпших корінних торговлях. (7-31)

Всїлякі КУПОНИ

випл. осов. цінні папері

виплачує без потручення провізп або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц

БАНКУ Гіпотечного.

СОКІЛ Мутки і паперці можна набувати в „Сокільскім Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.

Рух залізничних поїзд в

важний від 1. мал 1906 після середно-европейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

з Іцкан	12-20*, 6-10, 1-40 5-45, 9-05*
„ Кракова	2-31*, 5-50*, 8-45, 1-30, 5-25, 8-40 9-30*
„ Підволочиск	7-20, 11-45, 2-20, 5-50, 10-30*
„ Лавочного	7-29, 11-50, 10-50*
„ Рави рускої	7-50, 4-50
„ Станиславова	8-05
„ Самбора	8-15, 1-50, 9-20*
„ Яворова	8-18, 4-37
„ Коломиї	10-05
„ Ряшева	10-35

На Підзамчя:

„ Підволочиск	7-05, 11-30, 2-08, 6-35, 10-16*
---------------	---------------------------------

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12-45*, 1-*, 2-45, 6-35* 10-05*
„ Іцкан	2-51*, 6-15, 9-20, 2-40, 10-40*
„ Підволочиск	6-20, 10-55, 2-21, 6-15*, 9-50*
„ Лавочного	7-30, 2-30 6-25*
„ Самбора	8-55, 4-15, 10-51
„ Станиславова	9-10*
„ Белая	10-45
„ Ряшева	4-05
„ Коломиї	3-30
„ Рави рускої	7-25*, 11-35*
„ Стрия	11-10*

з Підзамча:

„ Підволочиск	6-32, 11-07, 2-32, 6-27*, 10-02*
---------------	----------------------------------

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черенками тонстими; поїзди нічні є назначені звніздкою. Пору нічна числить ся від 6. год. вечір до 3. год. 59 минут рано

Звичайні білети їзди як також білети всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілий день в міскім бюрі ц. к. державних залізниць, пасаж Гавмана ч. 9.

Знаменитий мід десеровий курасийний (власна пасіка) твердий 5 кггр. 6 кор. „рарітас медоборів“ густо пливна патока 6 кор. 60 сот. Іпапо. Від руских замовлень даю 20 сот. на будову театру. Коріневич ем. учит. Іванчани готча в місци. (7-20)

При нагоді побуту у Львові поручаємо і просимо не залишити відвідати робітні нашого Товариства.

Одиноке Товариство для розвою рускої штуки

у ЛЬВОВІ площа Бердардинська ч. 8. (Краківский готель)

виконує у власній **Артистичкій різьб рско-позолотарській робіткн** по пристунних цінах хороші, правдиво артистичні церковні предмети як: іконостаси, вівтарі, кивоти, процесійні образи, проповідниці, рами до образів, всякі церковні образи і пр.

Народний стиль, народні мотиви, на жадане можемо примінити.

З замовленем належить звертати ся просто до Дирекції Товариства

у Львові, пл. Бернардинська ч. 8. (Краківский готель).

ПРОСИМО СПРОБУВАТИ.

Перед відданем роботи просимо жадати від членів Товариства легітимациї.

артистична часопись для гумору і сатири виходить у Львові дня 1. і 15. кожного місяця.

Передплата вносить:

- річно 8 К,
- піврічно 4 К,
- чвертьрічно 2 К.

Поодиноке число коштує 40 сот.

Адресі редакції і адміністрації Львів, ул. Академічна ч. 8.